

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Алтанцөгц сумын Засаг даргын тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн хурангуй тайлан

Аудитын код: **БӨА-2025/042/НА-СТА-ТШЗ**

Цахим хуудас: www.audit.mn
Өлгий хот
2025 он

Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга
бөгөөд тэргүүлэх аудитор: Ж.Айгүл

Утас: 70422954 Цахим хаяг: Aigulj@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Х.Женисбек

Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn

Аудитор: Ш.Нурлан

Утас: 99422966 Цахим хаяг: nurlansh@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт
 2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл
 3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....
 - 3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа
 - 3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.....
 - 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....
 - 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт
 4. Аудитын тайлан
 - 4.1 Ерөнхий зүйл
 - 4.2 Материаллаг байдал
 - 4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....
 - 4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал
 - 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт
 - 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал
5. Аудитын илрүүлэлт
 6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>252,936.60</u>	<u>39,362,945.69</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	-
33	АВЛАГА	252,936.60	252,936.60
335	Бусад авлага	252,936.60	252,936.60
3,351	Байгууллагаас авах авлага	252,936.60	252,936.60
34	УРЬДЧИЛГАА	-	134,609.09
3,471	Урьдчилгаа тооцоо	-	134,609.09
34,713	Цалингийн урьдчилгаа	-	134,609.09
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	-	38,975,400.00
354	Хангамжийн материал	-	38,975,400.00
35,410	Бичиг хэргийн материал	-	350,000.00
35,420	Аж ахуйн материал	-	38,625,400.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,190,245,101.12</u>	<u>4,933,724,924.61</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	<u>1,190,245,101.12</u>	<u>4,933,724,924.61</u>
392	Биет хөрөнгө	<u>1,175,146,744.72</u>	<u>4,918,766,882.67</u>
39,201	Барилга, байгууламж, орон сууц	671,935,050.48	690,935,050.48
39,202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(119,293,413.24)	(143,391,489.12)
39,203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	112,140,000.00	488,725,000.00
39,204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(108,159,999.88)	(121,553,666.49)
39,205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	311,276,071.00	401,949,121.00
39,206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(254,857,617.50)	(268,913,745.74)
39,207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	33,495,218.00	43,495,218.00
39,208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(27,799,338.16)	(29,302,447.60)
39,209	Зам, гүүрийн байгууламж	59,821,000.00	3,514,813,724.00
39,210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(11,964,199.92)	(17,946,299.80)
39,214	Бусад үндсэн хөрөнгө	886,617,597.10	990,917,597.10
39,215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(578,063,623.16)	(630,961,179.16)
393	Биет бус хөрөнгө	<u>15,098,356.40</u>	<u>14,958,041.94</u>
39,301	Програм хангамж	9,173,239.00	9,943,239.00
39,302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(5,444,882.60)	(6,355,197.06)
39,303	Бусад биет бус хөрөнгө	11,370,000.00	11,370,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,190,498,037.72</u>	<u>4,973,087,870.30</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>1,212,838,437.72</u>	<u>4,973,087,870.22</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	<u>1,212,838,437.72</u>	<u>4,973,087,870.22</u>
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,117,898,267.00	1,117,898,267.00
51,101	Өмч: - төрийн	1,117,898,267.00	1,117,898,267.00

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

512	Хуримтлагдсан үр дүн	(459,728,161.40)	3,300,521,271.10
51,210	Өмнөх үеийн үр дүн	(459,728,161.40)	(459,728,161.40)
51,220	Тайлант үеийн үр дүн	-	3,760,249,432.50
51,300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	554,668,332.12	554,668,332.12
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>1,212,838,437.72</u>	<u>4,973,087,870.22</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	631,690,224.00	4,743,559,696.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	10,520,000.00	-
120	Нийтлэг татварын бус орлого	10,520,000.00	-
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	10,520,000.00	-
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	10,520,000.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	621,170,224.00	4,743,559,696.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	95,331,609.00	3,868,320,774.00
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	95,331,609.00	3,868,320,774.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,387,415.00	9,729,322.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,387,415.00	9,729,322.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	521,451,200.00	865,509,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	521,451,200.00	865,509,600.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	613,758,992.79	983,310,263.50
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	613,758,992.79	983,310,263.50
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	609,265,108.79	940,637,263.50
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	378,429,278.04	648,724,065.29
210101	Үндсэн цалин	270,034,582.37	353,221,662.27
210102	Нэмэгдэл	107,678,695.67	276,239,930.02
210104	Урамшуулал	716,000.00	19,262,473.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	47,420,409.84	80,965,525.62
210201	Тэтгэврийн даатгал	47,420,409.84	80,965,525.62
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	39,016,000.00	30,756,992.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,125,000.00	1,500,000.00
210302	Түлш, халаалт	37,891,000.00	29,256,992.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	27,800,165.00	32,045,322.00
210401	Бичиг хэрэг	1,860,050.00	2,761,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	17,274,015.00	23,862,522.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,711,300.00	4,353,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	698,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	254,800.00	370,000.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	4,700,000.00	-
2105	Нормативт зардал	621,500.00	350,000.00

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210502	Хоол, хүнс	330,000.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	291,500.00	350,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,854,000.00	2,126,600.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	314,000.00	502,000.00
210602	Тавилга	-	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	62,000.00	47,000.00
210604	Урсгал засвар	1,478,000.00	1,577,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,258,000.00	8,950,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,258,000.00	8,950,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	21,405,766.00	14,025,258.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	19,851,216.00	11,822,158.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	80,500.00	513,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	180,600.00	184,800.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	399,800.00	392,800.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	85,000.00	120,400.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	677,650.00	864,000.00
210807	Газрын төлбөр	131,000.00	128,100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	88,459,989.91	122,693,500.59
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,580,000.00	8,850,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	710,300.00	1,002,050.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	78,169,689.91	112,840,950.59
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,493,884.00	42,673,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	714,000.00	40,273,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	38,622,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	714,000.00	1,651,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	3,779,884.00	2,400,000.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,779,884.00	2,400,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>17,931,231.21</u>	<u>3,760,249,432.50</u>
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>17,931,231.21</u>	<u>3,760,249,432.50</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>525,838,615.00</u>	<u>875,238,922.00</u>
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	525,838,615.00	875,238,922.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,387,415.00	9,729,322.00

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,387,415.00	9,729,322.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	521,451,200.00	865,509,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	521,451,200.00	865,509,600.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>525,158,615.00</u>	<u>872,238,922.00</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	525,158,615.00	872,238,922.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	520,664,731.00	829,565,922.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	378,915,600.00	648,733,000.00
210101	Үндсэн цалин	257,574,964.33	349,945,000.00
210102	Нэмэгдэл	103,899,300.00	278,991,000.00
210104	Урамшуулал	12,441,335.67	19,797,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	5,000,000.00	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	46,650,000.00	81,091,200.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	31,722,000.00	55,142,300.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,732,000.00	6,487,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,985,600.00	3,243,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	746,400.00	3,243,700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,464,000.00	12,974,700.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	39,016,000.00	30,756,900.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,125,000.00	1,500,000.00
210302	Түлш, халаалт	37,891,000.00	29,256,900.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	24,344,715.00	33,312,822.00
210401	Бичиг хэрэг	1,726,500.00	2,962,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18,579,915.00	24,827,322.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,711,300.00	4,353,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал		700,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	327,000.00	470,000.00
2105	Нормативт зардал	760,000.00	700,000.00
210502	Хоол, хүнс	330,000.00	
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	430,000.00	700,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,746,700.00	2,886,600.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	714,000.00	1,243,400.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	71,000.00	143,200.00
210604	Урсгал засвар	961,700.00	1,500,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,258,000.00	8,950,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,258,000.00	8,950,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	20,409,716.00	13,222,900.00

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	18,725,316.00	10,858,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	80,500.00	513,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	180,600.00	184,800.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	399,800.00	392,800.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	85,000.00	120,400.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	807,500.00	981,000.00
210807	Газрын төлбөр	131,000.00	128,100.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх		44,300.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,564,000.00	9,912,500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,850,000.00	8,850,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	714,000.00	1,062,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,493,884.00	42,673,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	714,000.00	40,273,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		38,622,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	714,000.00	1,651,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	3,779,884.00	2,400,000.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,779,884.00	2,400,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>680,000.00</u>	<u>3,000,000.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	680,000.00	3,000,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	680,000.00	3,000,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	680,000.00	3,000,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	680,000.00	3,000,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(680,000.00)</u>	<u>(3,000,000.00)</u>
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	=	=
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	(0.00)	-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл				0.00
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				0.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт				0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт				0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн				0.00
C08	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
D01	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	1,117,898,267.00	554,668,332.12	-459,728,161.40	1,212,838,437.72
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,117,898,267.00	554,668,332.12	-459,728,161.40	1,212,838,437.72
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн			3,760,249,432.50	3,760,249,432.50
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,117,898,267.00	554,668,332.12	3,300,521,271.10	4,973,087,870.22

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	521,451,200	517,671,316	865,509,600	865,509,600
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	521,451,200	517,671,316	865,509,600	865,509,600

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	520,737,200	516,957,316	825,836,600	825,836,600
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	378,199,600	378,199,600	648,733,000	648,733,000
210101	Үндсэн цалин	264,300,300	257,574,964	349,945,000	349,945,000
210102	Нэмэгдэл	103,899,300	103,899,300	278,991,000	278,991,000
210104	Урамшуулал	5,000,000	11,725,336	19,797,000	19,797,000
210105	Гэрээт ажлын хөлс	5,000,000	5,000,000		
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	46,650,000	46,650,000	81,091,200	81,091,200
210201	Тэтгэврийн даатгал	31,722,000	31,722,000	55,142,300	55,142,300
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,732,000	3,732,000	6,487,300	6,487,300
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,985,600	2,985,600	3,243,200	3,243,200
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	746,400	746,400	3,243,700	3,243,700
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,464,000	7,464,000	12,974,700	12,974,700
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	39,641,000	39,016,000	30,756,900	30,756,900
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,125,000	1,125,000	1,500,000	1,500,000
210302	Түлш, халаалт	38,516,000	37,891,000	29,256,900	29,256,900
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	22,976,400	22,853,300	32,284,000	32,284,000
210401	Бичиг хэрэг	1,780,000	1,726,500	2,962,000	2,962,000
210402	Тээвэр, шатахуун	17,098,500	17,098,500	23,798,500	23,798,500
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,770,900	3,701,300	4,353,500	4,353,500
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал			700,000	700,000
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	327,000	327,000	470,000	470,000
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал				
2105	Нормативт зардал	430,000	430,000	700,000	700,000

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	430,000	430,000	700,000	700,000
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,885,000	1,746,700	2,886,600	2,886,600
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	714,000	714,000	1,243,400	1,243,400
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	71,000	71,000	143,200	143,200
210604	Урсгал засвар	1,100,000	961,700	1,500,000	1,500,000
2107	Томилолт, зочны зардал	5,037,000	4,258,000	8,100,000	8,100,000
210702	Дотоод албан томилолт	5,037,000	4,258,000	8,100,000	8,100,000
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,919,200	21,089,716	16,222,900	16,222,900
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	21,159,200	19,405,316	13,858,500	13,858,500
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	80,500	80,500	513,000	513,000
210803	Даатгалын үйлчилгээ	180,600	180,600	184,800	184,800
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	399,800	399,800	392,800	392,800
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	85,000	85,000	120,400	120,400
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	838,000	807,500	981,000	981,000
210807	Газрын төлбөр	131,000	131,000	128,100	128,100
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	45,100		44,300	44,300
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,999,000	2,714,000	5,062,000	5,062,000
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,285,000	2,000,000	4,000,000	4,000,000
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	714,000	714,000	1,062,000	1,062,000
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	714,000	714,000	39,673,000	39,673,000

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	714,000	714,000	39,673,000	39,673,000
213208	Хөдөө орон нутаг тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг			38,622,000	38,622,000
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	714,000	714,000	1,051,000	1,051,000
610002	Төсвөөс гадуур байгууллага				
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	23	23	23	22
620001	Удирдах ажилтан	7	7	3	3
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	10	10	14	13
620003	Үйлчлэх ажилтан	6	6	6	6
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	23	22	23	22
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	15	15	15	15
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	8	7	8	7

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	4,387,415.0	7,329,322
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,387,415.0	7,329,322
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,387,415.0	6,729,322
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	716,000.0	-
210104	Урамшуулал	716,000.0	
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,491,415.0	1,028,822
210402	Тээвэр, шатахуун	1,481,415.0	1,028,822
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	10,000.0	
2105	Нормативт зардал	330,000.0	-
210502	Хоол, хүнс	330,000.0	
2107	Томиллолт, зочны зардал	-	850,000
210701	Гадаад албан томиллолт		

Алтанцөгц сумын ЗДТГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210702	Дотоод албан томилолт		850,000
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,850,000.0	4,850,500
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,850,000.0	4,850,500
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	600,000
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	600,000
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		600,000
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	3,779,884.0	2,400,000
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,779,884.0	2,400,000
131106	Төсвийн урамшуулал		
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

3.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар нийт 4.9 сая төгрөгийн зөрчилд¹ төлбөрийн 2 акт тогтоов.

1. Баян-Өлгий аймаг дахь Шүүхийн шийвэр гүйцэтгэх газрын 2024 оны 01 сарын 08-ны өдрийн Төлбөр төлөгчийн банк дахь харилцах данс битүүмжлэх, хасалт хийх тухай тогтоолын дагуу 2024 оны 03 дугаар сарын 07-ны өдөр Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газарт-д ажилгүй байсан хугацааны нөхөн олговорт 5,412,841 төгрөгийг цалингийн зардлын төсвөөс шилжүүлэн барагдуулж, төсөвт тусгагдаагүй зориулалт бусаар зардал гаргасан байна. Уг зөрчилийг Алтанцөгц сумын засаг даргаар нөхөн төлүүлэхээр Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газраас 2024 оны 07 дугаар сарын 04-ний өдрийн 77 дугаартай албан шаардлага хүргүүлсэн боловч 1.0 сая төгрөгийг дутуу төлүүлсэн байна.

Энэ нь Захиргааны ерөнхий хуулийн 103 дугаар зүйлийн 103.1-д “Иргэн, хуулийн этгээдийн хохирлыг барагдуулсны улмаас өөрт учирсан хохирлыг захиргааны байгууллага Иргэний хуулийн 498.5-д заасны дагуу гэм буруутай этгээдээр буцааж төлүүлнэ”, Иргэний хуулийн 498 дугаар зүйлийн 498.5-д “Энэ хуулийн 498.1, 498.2, 498.4-т заасан этгээд өөрийн шууд санаатай буюу илтэд болгоомжгүй үйлдлээр гэм хор учруулсан бол гэм хорыг арилгасан байгууллага өөрт учирсан хохирлыг тухайн гэм буруутай этгээдээс шаардаж гаргуулах эрхтэй” гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөр барагдуулах акт тогтоов.

2. Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажиллаж байгаа төрийн захиргааны албан хаагчдад 5 жил тутам нэг удаа олгох мөнгөн урамшуулалын тооцоогоор Сумын Засаг даргын 2024 оны 05 сарын 03 өдрийн А/35 дугаар захирамжаар тамгын газрын дарга, санхүүгийн албаны дарга нарт 19.0 сая төгрөгийн, Засаг даргын тамгын газрын даргын 2024 оны 05 сарын 01-ний өдрийн А/13 дугаар тушаалаар 3 албан хаагчид 19.6 сая төгрөгний, нийт 38.6 сая төгрөгийн мөнгөн урамшуулалаас 3.8 сая төгрөгний хувь хүний орлогын албан татварыг суутгаагүй олгосон байна

Энэ нь Татварын ерөнхий хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д “Татварын хууль тогтоомжид хэрэглэсэн дараах нэр томъёог доор дурдсан утгаар ойлгоно”, 6.1.19-д “суутган төлөгч” гэж тухайн төрлийн татварын хуулийн дагуу татвар төлөгчийн төлөх татварыг суутгаж, төсөвт шилжүүлэх, тайлагнах үүрэг бүхий этгээдийг”, 28 дугаар зүйлийн 28.7-д “Суутган төлөгч нь татварын хууль тогтоомжийн дагуу тухайн төрлийн татвар төлөх үүрэг бүхий этгээдээс албан татварыг ногдуулан суутгана.” Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3-д “Албан татвар төлөгчийн дараах орлогод албан татвар ногдоно”, 6.3.1-д “цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлого”, 21-р зүйлийн 21.1-д “Энэ хуулийн 14, 18 дугаар зүйлд заасны дагуу тухайн жилийн орлогыг тодорхойлоход 0-120 000 000 хүртэлх төгрөгийн албан татвар ногдуулах орлого олсон тохиолдолд 10 хувиар,..... тооцон албан татвар ногдуулна”, 25 дугаар зүйлийн 25.1-д “Энэ хуулийн 4.1.11-д заасан суутган төлөгч албан татвар ногдуулахад доор дурдсан журмыг баримтална”, 25.1.1-д “энэ хуулийн 14, 18 дугаар зүйлд заасан орлогын дүнд энэ хуулийн 21.1-д заасан хувиар албан татвар ногдуулж, холбогдох төсөвт шилжүүлэх” гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөр барагдуулах акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар нийт 2.9 сая төгрөгийн зөрчилд² 1 албан шаардлага хүргүүлэв.

1. Алтанцөгц сумын Засаг даргын Тамгын газрын даргын 2024 оны 12 дугаар сарын 22-ны өдрийн Б/30 дугаар тушаалаар санхүүгийн албаны даргад 1.4 сая төгрөгийн, нягтлан бодогчид 1.5 сая төгрөгийн 2023 оны жилийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар зөрчилгүй дүгнэлт авсанээгж урамшуулал олгож, төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын хэмжээг хэтрүүлсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсгийн 6.4.1-д “*төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах*”, 16 дугаар зүйлийн 16.5-д “*Төсвийн шууд захирагч нь төсвийн талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэжүүлнэ*”, 16.5.5-т “*батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах*”, Засгийн газрын 2019 оны “Журам батлах тухай” 05 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан “Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам”-ын 2.2-т “Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 50 хувиас хэтрэхгүй байна” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн албан хаагчид олгох мөнгөн урамшууллыг холбогдох хууль, журам зөрчиж тогтоосон хэмжээнээс хэтрүүлэн олгохгүй байхыг албан шаардлага болгов.

3.3 Зөвлөмж

Аудитаар нийт 16.3 сая төгрөгийн зөрчил³ илэрч, 12.4 сая төгрөгийн 4 зөвлөмж өгсөн.

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Үндсэн хөрөнгийн бүртгэлтэй холбоотой асуудал

1.1 Илрүүлэлт: Үндсэн хөрөнгийн дансанд нийт 117 нэр төрлийн 1999-2015 оны хооронд худалдан авсан болон үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 198.6 сая төгрөгийн анхны өртөгтэй, үлдэх өртөггүй, ашиглах боломжгүй хөрөнгүүдийг акталж данснаас хасах, ашиглах боломжтой хөрөнгийг дахин үнэлэх арга хэмжээ аваагүй байна

1.1. Өгсөн зөвлөмж: Үндсэн хөрөнгө дээр бүртгэлтэй дээрх 117 нэр төрлийн 198.6 сая төгрөгийн хөрөнгийг Өмч хамгаалах зөвлөлөөр дүгнэлт гаргуулж холбогдох газруудад актлах санал хүргүүлэн, данс бүртгэлээс хасах арга хэмжээ авах.

2. Шатахууны зардалтай холбоотой асуудал

2.1.Илрүүлэлт: Жолоочийн шатахууны зарцуулалтын тооцоог зохих журмын дагуу хийгээгүй, замын хуудасгүй 1.2 сая төгрөгийн, шатахууны талонгүй 0.4 сая төгрөгийн бензин зарцуулсан ба шатахууны зарцуулалтыг нормын дагуу тооцож олгоогүй байна.

Энэ нь Зам тээвэр хөгжлийн сайдын 2019 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдрийн 390 дугаар тушаалын "Автомашинны 100 км гүйлтэд зарцуулах шатахуун зарцуулалтын жишиг норм", "Автомашинны 100 км гүйлтэд зарцуулах шатахуун зарцуулалтын жишиг норм", Автомашинны шатахуун зарцуулалтын нормыг тооцоолох аргачлалыг хэрэгжүүлээгүй байна.

2.2. Өгсөн зөвлөмж: Жолоочийн замын хуудсыг үнэн зөв хөтөлж, шатахууны зарцуулалтын тооцоог Зам тээвэр хөгжлийн сайдын 390 дугаар тушаалын "Автомашинны 100 км гүйлтэд зарцуулах шатахуун зарцуулалтын жишиг норм", Автомашинны шатахуун зарцуулалтын нормыг тооцоолох аргачлалын дагуу тооцох.

3.2024 оны ажилтнуудын ээлжийн амралттай холбоотой асуудал

3.1.Илрүүлэлт: Засаг даргын тамгын газрын даргын 2024 оны 09 сарын 3-ны өдрийн Б/16 тоот тушаалаар ажилтнуудын 2024 оны ээлжийн амралтын хуваарийг баталсан боловч тушаалын дагуу ажилтнуудад ээлжийн амралт олгоогүй байна.

Энэ нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.1.4, 99 дүгээр зүйлийн 99.1, 99.2, 99.8, 110 дугаар зүйлийн 110.1, заалтууд, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын 2021 оны 12 дугаар сарын 06-ны өдрийн А/191 дүгээр тушаалын 1.2, 3.2 холбогдох заалтуудыг зөрчсөн байна.

³ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

3.2. Өгсөн зөвлөмж: Ажилтнуудын ээжлийн амралтыг тушаалын дагуу эдлүүлж, ээлжийн амралтын мөнгийг тухай бүрт бодож олгож байх.

4. Анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу гүйлгээ хийсэнтэй холбоотой асуудал

4.1. Илрүүлэлт: Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн орлогоос байгаль орчныг хамгаалах, байгалийн нөөцийг нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зардалд анхан шатны бүрдэл дутуу баримтаар 3 удаагийн гүйлгээгээр 8.3 сая төгрөгний зардал гаргаж Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1, 13.6, 13.7 заалтуудыг зөрчсөн байна.

4.2. Өгсөн зөвлөмж: Анхан шатны баримтын бүрдүүлэлтийг бүрэн бүрдүүлж авах, хяналтыг сайжруулах.

Дээрх зөвлөмж болон бусад шийдвэрийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор, төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн биелэлтийг 2024 оны 10 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газарт тус тус ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Цалин хөлстэй холбоотой	3	6,402.3	1	1,000.0	1	2,923.0	1	2,479.3				
Үндсэн хөрөнгийн бүртгэлтэй холбоотой	1	0					1	0				
Шатахууны тооцоотой холбоотой	1	1,580.1					1	1,580.1				
Хууль тогтоомж хэрэгжүүлж ажилаагүй	1	3,862.2	1	3,862.2								
Анхан шатны баримтгүй зарцуулсан	1	8,299.0					1	8,299.0				
Дүн	7	20,143.6	2	4,862.2	1	2,923.0	4	12,358.4				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
							-	-
Дүн								
Нийт дүн								